UŽUBALIŲ SENKAPIS

Eugenijus SVETIKAS

2002 m. buvo tęsiami 1999 m. pradėto tirti Užubalių senkapio tyrimai (žr. *ATL 1998 ir 1999 metais*, V., 2000, p. 326–330; *ATL 2000 metais*, V., 2002, p. 115–117; *ATL 2001 metais*, V., 2002, p. 147–149). 2002 m. buvo siekiama ištirti likusią kapinyno R dalį ir patikrinti Š kraštą. Ištirtos 5 perkasos, kurių bendras plotas – 200 m^2. Pirmosios dvi perkasos (13–14) – 3x10 m, trečioji (15) – 4x10 m, o ketvirtoji ir penktoji (16–17) – 5x10 m dydžio.

Perkasose 13–14, kurių V kraštas prijungtas prie 2001 m. ištirtų perkasų R krašto, kapų nerasta. Jų nerasta ir perkasoje 17, kuri prijungta prie 2000 m. ištirtų perkasų 6–8 (perkasos 17 P kraštas prie perkasos 8 Š krašto, o R – prie perkasų 6–7 V krašto). Šiose trijose perkasose nerasta nei žmonių kaulų iš suardytų kapų, nei atsitiktinių radinių.

Perkasose 15–16 buvo atidengta 12 kapų (3 vyrų, 4 moterų ir 5 vaikų). Perkasoje 15, kurios V kraštas prijungtas prie 2001 m. ištirtos perkasos 9 R krašto, atidengti 5 kapai (64–68). Perkasoje 16, kurios V kraštas, orientuotas į ilgį, prijungtas prie perkasų 3 ir 7 R krašto, atidengti 7 kapai (69–75). Iš šių 12 kapų tik kape 75 buvo rastas Jono Kazimiero varinis šilingas, o visuose kituose nerasta net karstų vinių.

Visi mirusieji palaidoti aukštielninki, ištiestomis kojomis. Mirusieji palaidoti V (kapai 65, 66, 67, 68, 73, 74, 75) arba ŠV (kapai 64, 69, 70, 72) kryptimi, įvairiai sudėtomis rankomis. Penkių mirusiųjų rankos ištiestos prie šonų (kapai 64, 65, 66, 67, 68, 74). Kapo 69 moters kairioji ranka ištiesta prie šono, o dešinioji ranka truputį sulenkta ir jos dilbis gulėjo ant juosmens bei dubens įstrižai. Kapo 73 vyro dešinioji ranka ištiesta prie šono, o kairioji sulenkta, jos dilbis gulėjo įstrižai ant dubens. Kapo 72 moters rankos sulenktos, dilbiai gulėjo ant juosmens ir dubens įstrižai. Kapo 75 vyro rankos sulenktos, dešinysis dilbis gulėjo ant juosmens ir dubens įstrižai, o kairysis dilbis gulėjo ant juosmens skersai. Neaiški rankų padėtis keliuose vaikų kapuose (kapai 70, 71).

2002 m. kasinėjimais baigtas tirti Užubalių kapinynas. Pagal numatytą darbų programą pasiektas kapinyno R kraštas, taip pat patikrinta likusi dalis Š krašte.

Per keturis kasinėjimų sezonus Užubalių kapinyne ištirtas 730 m^2 plotas, kuriame atidengti 75 XVI–XVII a. kapai. Kapinyne rasta 118 radinių, tarp kurių yra keletas retų monetų ir radinių. Didžiąją radinių dalį sudaro monetos, peiliai, sagtys ir žiedai, kurių įvairių tipų ir variantų buvo rasta daugelyje kasinėtų Lietuvos kapinynų.

UŽUBALIAI CEMETERY

In 2002 the exploration of Užubaliai cemetery started in 1999 was continued. In 2002 it was planned to explore the remaining eastern part of the cemetery and to examine the northern part. 5 trenches were explored. The total area of them was 200 m^2. 12 burials were uncovered. A John Casimir's copper shilling was found in one burial. In 2002 the excavation was finished in the Užubaliai cemetery. During four excavation seasons the total area of 730 m^2 was explored in Užubaliai cemetery where 75 burials dated to the 16th–17th centuries were uncovered. 118 finds were found in the cemetery, among which there were several rare coins and rare finds. The majority of finds were coins, knives, buckles and rings typical to other finds found in other Lithuanian cemeteries.